

процесуальних дій, мають юридичну заінтересованість у вирішенні спору на свою користь та на яких поширюється правові наслідки судового вирішення справи.

В.О. Рибак, здобувач кафедри теорії та історії держави і права Львівського державного університету внутрішніх справ;
Науковий керівник: професор кафедри теорії та історії держави і права Львівського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор **А.С. Токарська**

ПРАВНИЧА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ОБ’ЄКТ УВАГИ КОСТЯ ЛЕВИЦЬКОГО

Історична постать громадсько-політичного діяча Галичини, доктора права, першого голови уряду ЗУНР Костя Антоновича Левицького маловідома сучасникам. Ця потужна особистість постає перед дослідниками як визначний правник, політик, громадський діяч, учений і адвокат. Його діяльність позиціонована рамками періоду національно-культурного “ренесансу” в Галичині середини 80-х рр. XIX ст. – першою чвертю XX ст.

Попри величні громадські здобутки К. Левицького, зупинимо увагу лише на тому, що цей відомий правник залишив у своїй спадщині для розвою українського правознавства, для розвитку правничої лінгвістичної науки. Таким спадком є його подвижницька праця в справі видання журналу “Часопись правнича”, у якому доктор права започаткував систематичну працю “правнича термінологія”. Часопис виходив у світ із 1889 року до

1900 року за підтримки О. Огоновського, А. Горбачевського, Є. Олесницького і С.Федака. Кость Левицький працював незмінним редактором, сам із номера в номер подавав до друку власні наукові розвідки. Обсяг щомісячного видання становив 16 сторінок, незважаючи на матеріальні та поліграфічні труднощі, як і труднощі із авторським колективом. Подекуди редакторів доводилося в одному числі часопису вмещувати і два свої дописи.

Неперевершену роль у формуванні української юридичної термінології відіграв укладений К. Левицьким у 1893 р. “Німецько-український правничий словар”, над яким він працював майже 10 років (1920 р. перевидано у Відні). У передмові до словника автор зазначив, що сила рідної мови лежить в любові самого народу до мови, бо лише той народ має будучність, котрий любить рідну мову.

Особливо активною була робота над словником у 1883 році, коли було створено комітет, до якого увійшли перекладачі та правники, які спільно займалися перекладами австрійських законів українською мовою. Під керівництвом К. Левицького австрійські закони перекладали також члени львівського товариства “Кружок правників”.

Через недосконалість Цивільного кодексу Австро-Угорської імперії виникала низка проблем у задоволенні судових позовів і запитів, особливо сільського населення Східної Галичини. Такий матеріал К. Левицький брав зі своєї адвокатської практики. Потреба пояснення, чому виникають непорозуміння й потреба тлумачення окремих положень цивільного права спонукала його до написання книги “Про неважність в новім процесі цивільнім. Розвідка з австрійського права процесового”. У праці йдеться про те, що основними причинами непорозумінь було неправильне тлумачення певної справи. Прикладами таких понять, які не завжди задовольняли потреби юридичної практики, є: *конечна оборона, вмняємость після віку обжалованого,*

співвина, карно-правний, задавлення кари, публичні проступки, погаснення карної одвічальності, примирене покривдженого з винуватцем, право звичаєве, насильство, розбой, убійства, ушкодження тіла, порушення чужого майна, система кар маєткових, питома руське право, роди проступків, поліційні правопорушення, проступки проти честі, чини кари гідні, помочи суду, відшкодування, предмет проступку, злий намір, карно-правна одвічальність, приватно-правна одвічальність, піддати екекутиві права, устав екекуційний.

Оскільки кодекси були термінологічно недосконалыми, у багатьох випадках додаткове оскарження будь-якого судового вироку нічого не вирішувало.

Відтак, подвижницька праця Костя Левицького в справі удосконалення правничого лексичного багатства була напруженою і плідною.

Д.А. Пеший, ад'юнкт кафедри кримінального процесу НАВС;
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри кримінального процесу НАВС **Л.Д. Удалова**

УНІФІКАЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Глибокі соціальні перетворення в нашій державі, що відбуваються протягом останніх років, обумовили стрімке зростання правотворчої діяльності, у тому числі у сфері кримінального провадження. Однак кількісні показники прийнятих законів і підзаконних нормативно-правових актів